

Olje- og energidepartementet (OED)

Steinkjer 31.03.2020

postmottak@oed.dep.no

Innspel til rapport nr. 3/2020 «Konsesjonsprosessen for vindkraft på land» frå NVE.

Innspel til rapport 3/2020 frå NVE – «Konsesjonsprosessen for vindkraft på land» vert sendt frå FNF i SF med følgjande organisasjonar Sogn og Fjordane Turlag, Norges jeger- og fiskerforbund Sogn og Fjordane, Naturvernforbundet Sogn og Fjordane og Norsk Ornitologisk Foreining avd. Sogn og Fjordane.

Me vil først takke for utsett frist for å bidra med innspel.

FNF i SF har som mål å fremja friluftslivet i Sogn og Fjordane, og støtte organisasjonane som er tilknytt oss i si vidareføring og vidareutvikling av ein sterk friluftstradisjon. Me skal ha fokus på friluftsliv som verdi for folkehelse og folkehelsearbeid. Verne om allemannsretten og informere om rettane og pliktane.

Vindkraftutbygginga har påverka oss på Vestlandet i mange år og mange av tiltaka som blir nemnt i rapporten skulle vore på plass for mange år sidan. Det er fleire punkt som er positive i rapporten og om dei blir gjeldande for konsesjonsprosessen vidare med vindkraft så er det potensiale for at ting kan bli betre og ein kan få eit betre vurderingsgrunnlag for å kunne verdsette natur og miljø.

Me vil først legge fram ei bekymring i forhold til prosessen:

OED la fram pressemelding Nr: 012/20 «Stortingsmelding om vindkraft på land» den 11.03.2020. Der står det at Regjeringa vil leggja fram ei melding om konsesjonssystemet for vindkraft for Stortinget allereie før sommaren. Dette ser me på som ein veldig kort frist om ein skal ha tid til å vektlegge innspel og involvere relevante sektorstyresmakter. Involvering av andre sektorstyresmakter er viktig i eit tema som engasjerer så mange og som påverkar naturen og miljøet vårt i så stor grad. Veldig mykje av missnøyen rundt det gjeldande konsesjonssystemet er at det er manglande og ofte svake miljømessige vurderingar. I rapporten ser det ikkje ut til at miljøstyresmaktene har vore deltakande i så stor grad som ein burde venta i eit så viktig og engasjerande tema. Dei må få betre plass i prosessen slik at dei miljøfaglege vurderingane blir best mogleg.

2Våre innspel til forslag til endringar i konsesjonssystemet:

Tiltak 3.7.6 Revisjon av utreiingskrav i vindkraftsaker.

Det er positivt at det vil bli stilt strengare krav til konsekvensutgreiingar, og det er mange tiltak som kan leggest inn som krav for å betre kunnskapsgrunnlaget som ei avgjersle skal byggja på. Krav til utgreiingskompetanse og metodar er noko ein må få med samt krav til klimarekneskap i samband med arealendringar er positivt. Saksspesifikke krav er positivt og kan brukast for å få betre kunnskap om dei spesifikke miljøa som er i området.

Det er og sjølv sagt at konsekvensutgreiingar ikkje blir så gode som dei burde vore når utgreiingstilboda frå konsulentselskapa er på det absolutte minimum av kva som må til for å få pressa ein søknad igjennom. Dette viser og i stor grad kva samfunnsansvar nokre tiltakshavar tar i samband med sitt virke. Det er derfor viktig å stille krav som kan etterprøvast og som blir etterprøvd i nokre tilfelle. Det vil føre til betre gjennomføring av utgreiingane og eit betre kunnskapsgrunnlag.

NVE nemner som ei mogleg ulempe at ein slik revisjon kan vere tids- og ressurskrevjande. Me i FNF i SF tykkjer det er tid vel brukt om det gir samfunnet ei betre sakshandsaming og eit betre grunnlag å ta viktige avgjersler på. For det er viktige og inngripande tiltak det er snakk om og verknadane bør belysast i best mogleg grad.

I tida før ein har fått revisjonen av utredningskrava på plass bør ein legge behandling av vindkraftanlegg i bero.

Tiltak 3.7.9 Rettsgrunnlag i energilova for tidlege avslag.

Dette er eit positivt forslag som vil virke positivt på mange måtar.

- Det vil hindre at ein brukar unødvendig tid på prosjekt som ikkje har sjanse for å bli realisert.
- Interesseorganisasjonar kan bruke tida si i større grad på helsefremjande tiltak.
- Det reduserer presset som eit samfunn kjem i når ein får ei slik sak tett på seg.

Det er mange grunnar for å gi avslag på søknader. Me tykkjer at viktige friluftsområder, naturtypar, biologisk mangfald og spesielt trekk og hekking av fugl er tema som må vektleggast i større grad enn tidlegare.

Tiltak 3.7.4 Innhenta erfaringar frå eksisterande vindkraftverk.

Dette forslaget er eit godt steg for å få eit betre kunnskapsgrunnlag som me kan bruka vidare i konsesjonsprosessane.

Det er mange forskjellige tema ein kan sjå nærare på for å innhente erfaringar. I Sogn og Fjordane er det sterkt behov for auka kunnskap rundt fugletrekk og vindmøller. Her kan fugleradarar nyttast for å få oversikt og auka forståing for korleis fuglar blir påverka av vindmøller. Det vart og påpeikt i rapporten at kunnskap om korleis vindmøller påverkar flaggermus er manglande. Ein kan anta at fugleradarar kan nyttast for å auke denne kunnskapen, så det er noko som må sjåast nærmare på.

Ein eigen pott til etterundersøkingar ut over det som det er satt konsesjonsvilkår om er positivt, men det er viktig at det ikkje fører til at ein tar lettare på vilkåra som blir satt i konsesjonsvilkåra. Kunnskap om konsesjonsområdet er ofte førande for om det kan byggast eller ikkje, og derfor må denne kunnskapen være god.

Det blir nemnt at dette vil krevje ein del ekstra arbeid med å koordinere for NVE. Men ein kan få frigjort mykje ressursar ved å tydeleggjere prosessen og utgreiingskrava samt få på plass rettsgrunnlag i energilova for tidlege avslag.

Tiltak 3.7.7 Innføring av frist for konsekvensutgreiing.

Dette er bra for å sikre at konsekvensutgreiingar blir gjennomført i tråd med oppdaterte krav og for å redusere porteføljen av prosjekt som ikkje er i aktiv fase i konsesjonsbehandlninga.

Det blir nemnt i forslaget at dersom denne fristen går ut, må utgreiingsprogrammet oppdaterast. Dette burde ligge til grunn for alle fristar ein ikkje klarar å overhalde.

NVE skriv i rapporten at kunnskap er ferskvare, så når prosjekt går utover tidsrammer og blir holdande på i fleire år over satt frist, må grunnlaget for at ein konsesjon vart gitt oppdaterast. Da må ein inn med utgreiingar som bygger på nye rutinar og metodar.

Under anna lovgiving har ein rettsgrunnlag for tilbaketrekking av løyve, dette må på plass i Energilova og.

Me håpar statsråden og OED tar med seg våre punkt her og innspel som våre medlemsorganisasjonar har sendt inn. Dette samt ei meir omfattande involvering av relevante sektorstyresmakter, er essensielt for å få til eit produkt som er betre forankra i befolkninga.

For meir utfyllande informasjon om våre problemstillingar og tankar vises det til vårt høyringssvar datert 01.10.2019 til nasjonal rammeplan for vindkraft. Der kjem det betre fram korleis me i Sogn og Fjordane blir råka av vindkraft.

Det er ein viktig og spennande prosess me har framfor oss og me kjem tilbake med svar på det som blir presentert i saka i tida framover.

Med venleg helsing

Forum for natur og friluftsliv Sogn og Fjordane (FNF)

Alf Erik Røyrvik, styreleiar FNF

Åsmund Nordgulen, vikarierende fylkeskoordinator

Sogn og Fjordane Turlag

Ron Overdevest

Naturvernforbundet i SF

Nyonga Amundsen

NJFF i SF

Alf Erik Røyrvik

NOF Sogn og Fjordane

Anders Braanaas